

Inledning: Det finns framför allt två sätt att förstå denna berättelse på. Antingen vänder sig Jesus mot sin tids uppfattning att rikedom leder till himlen och att fattigdom är en förbannelse. I sådana fall ska vi förstå berättelsen som en kraftig samhällskritik som uppmanar oss att se på de fattiga på ett helt annat sätt. Men det går också att förstå berättelsen mer bokstavligt och i sådana fall handlar den om tillståndet efter döden. Den handlar om att en utjämning ska ske efter döden? Och om att vi ska lyssna till Mose, profeterna och till den som uppstått från de döda, det vill säga Jesus själv.

1. Det var en rik man som klädde sig i purpur och linne

- a) Det är inte fel med rikedom. Jesus menar knappast att alla rika går förlorade medan de fattiga blir återupprättade. Rikedom i alla dess former kommer från Gud. Det finns gott om rika personer i Bibeln, som till exempel Abraham, David, Sackaios och Matteus, Josef från Arimateia.
- b) Därför finns det hopp också för oss. Vi hör till de rikaste världen har skådat någonsin. Vi har tillgång till rent vatten eller de finaste årgångsvinerna. Vi kan äta det bästa köttet. Vi kan klä oss i senaste mode och resa kors och tvärs i världen. Jag moraliserar inte över det. Det goda är Guds gåva, men jag måste konstatera det är vi som är den rike mannen. Bara så kan vi få rätt perspektiv på berättelsen.
- c) Det hör emellertid till dem kristnas förmåner att veta att vi ytterst sett inte äger någonting. Allt det vi har är till låns. Vi är bara förvaltare av Guds goda. Frågan blir då på vilket sätt vi förvaltar det vi anförtrotts.

2. Du fick ut ditt goda medan du levde liksom Lasarus sitt onda

- a) Den rike mannen var en dålig förvaltare. Han hade tagit rikedomarna till sitt hjärta, satt dem i centrum och låtit dem vara själva grundvalen i sitt liv. Det var ett självbedrägeri utan like.
- b) Men i vår kultur är det lätt att förstå att den rike mannen föll för frestelsen. Det är lätt att göra förmögenheter och livsstil till det viktigaste i livet och att det till och med får ersätta Gud. Jesus har varnat för detta vid andra tillfällen, till exempel i mötet med den rike ynglingen, Mark 10:17ff och i liknelsen om den rike bonden som samlade i lador, Luk 12:13ff. Men där kärleken till Gud avtar eller försvinner där avtar gärna också omtanken om den lidande människan. ”Jag har fem bröder”, säger den rike mannen. Detta är första gången vi ser att den rike mannen bryr sig om några andra än sig själv. Men då befinner han sig redan i dödsriket och det är för sent att beklaga sig.
- c) Bibeln är fylld med undervisning om vårt förhållande till vår medmänniska. Kärleken till Gud och de närmaste är central.

3. De har Mose och profeterna. De kan lyssna till dem.

- a) Den rike mannen hade inte brytt sig om Skriften och dess undervisning. Han var så upptagen med sitt liv och sin livsstil att han inte hade brytt sig om Guds ord. Här ligger självbedrägeriet. Han var inte rik i Guds ögon.
- b) Benägenheten att låta pengar och ägodelar styra tillvaron kan finnas även inom kyrkan. Det finns beslutsfattare som är mer angelägna om att behålla sina kyrkomedlemmar för att säkra ekonomin än de är om deras eviga väl. Det blir viktigare att gå på sammanträden än att fira Högmässan. Och kansliet med sin ekonomiska sin ekonomiska förvaltning kan ha större aktivitet än man har i pastoratets kyrkor, där det andliga livet går på sparlåga.
- c) Det gäller för oss att prioritera rätt så Gud och Jesus får stå i centrum. Bara på det sättet kan allt annat få riktiga proportioner. Om vi låter Jesus vara Herren, om vi ber och verkar för våra

närmaste och förvaltar våra ägodelar väl samlar vi på en dyrbar skatt som vi aldrig behöver lämna ifrån oss. Det är den frälsningens gåva som Gud ger oss och som gör oss rika i Hans ögon. Han håller inte tillbaka den. Idag får vi ta emot denna i den heliga nattvarden.

17 ef Tref

Luk 16:19-31

III årg

Inledning: Den som inte älskar sin broder, som han har sett, kan inte älska Gud, som han inte har sett. (ep)

Jesus är på väg från Galiléén till Jerusalem, 9:51-19:44. Han undervisar sina lärjungar och om sådant som hotar deras efterföljelse och idag handlar det om att vara rik inför Gud. Han knyter an till en känd och älskad saga som ursprungligen kommer från Egypten. Sensmoralen i denna är att om vi är snälla mot varandra här i livet får vi det bra i himlen och om vi är elaka på jorden kommer vi att plågas efter döden. Men Jesus gör om berättelsen så alla kommer att lyssna och diskutera. Vi hittar vår poäng i slutet av berättelsen.

1. Det var en rik man som klädde sig i purpur och linne

- a) Jesus menar knappast att alla rika går förlorade medan de fattiga blir återupprättade. Rikedomen i alla dess former kommer från Gud. Det finns många rika personer i Bibeln, Abraham, David, Sackaios, Matteus och Josef från Arimateia för att nämna några.
- b) Det finns hopp också för oss, de rikaste världen någonsin skådat. Vi har tillgång till rent vatten eller de finaste årgångsvinerna. Vi kan äta det bästa köttet. Vi kan klä oss i senaste mode och resa kors och tvärs i världen. Jag moraliserar inte över det. Det goda är Guds gåva, men konstaterar att vi är den rike mannen. Det ger oss rätt perspektiv på berättelsen.
- c) Det hör emellertid till dem kristnas förmåner att veta att vi ytterst sett inte äger någonting. Allt det vi har är till låns. Vi är bara förvaltare av Guds goda. Frågan blir då på vilket sätt vi förvaltar det vi anförtrotts.

2. Den rike dog också han och begravdes

- a) Den rike mannen var en dålig förvaltare. Han hade tagit rikedomarna till sitt hjärta och låtit dem vara själva grundvalen i sitt liv. Det var ett självbedrägeri utan like.
- b) I vår kultur är det lätt att göra förmögenheter och livsstil till det viktigaste i livet och att det till och med får ersätta Gud. Jesus har varnat för detta vid andra tillfällen, till exempel i mötet med den rike ynglingen, Mark 10:17ff och i liknelsen om den rike bonden som samlade i lador, Luk 12:13ff. Men där kärleken till Gud avtar eller försvinner där avtar gärna också omtanken om den lidande människan. ”Jag har fem bröder”, säger den rike mannen. Detta är första gången vi ser att den rike mannen bryr sig om några andra än sig själv. Men då befinner han sig redan i dödsriket och det är för sent att beklaga sig.
- c) Den fattige nämns vid namn, Lazarus. Hans namn betyder Gud hjälper. Han fick hedersplatsen vid Abrahams sida, inte därför att han var fattig utan därför att Gud hjälper – nu.

3. Jag har fem bröder och han måste varna dem

- a) Liknelsen talar inte främst om rikedom eller fattigdom, inte heller om livet efter döden utan han pekar på hur alltings avgörs NU, idag. Det var den rike mannens upptäckt. Det är på jorden vi bestämmer vår relation till Gud. Här är liknelsens poäng: Liknelsen om de fem bröderna ... De har det bra, men förstår inte vad som är viktigt. Den som inte älskar sin broder, som han har sett, kan inte älska Gud som han inte har sett

b) Detta kan vara en ruskig tanke, en varning till ett själviskt folk som inte längre lyssnar, ett folk som aningslöst njuter av livet och inte hör bruset av den annalkande syndafloden. De tror att allt är slut i och med döden och i sin uppblåsthet kräver de att Jesus ska bevisa motsatsen. Men ingenting kan ändra på hjärtans hårdhet.

c) Nu kan ingen av oss förändra detta, men vi kan bry oss om våra bröder, våra närmaste. Det ska vi göra nu, innan det är för sent. Lyssna till Moses och profeterna. Låt dem peka på Jesus. Håll fast vid ditt dop. Gå till kyrkan därför att där möter du Gud. Jämför håll fast – 4 b:n.